

PROTOKÓŁ KONTROLI PROBLEMOWEJ

przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Kłodawie
w dniach 19 i 21 marca 2007r.

Działając zgodnie z:

- Art. 15 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz.U.z 2001 r. Nr 80, poz.872 z późn. zm.);
- Art.22 pkt.8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z Nr 64 poz. 593 z późn. zm.);
- Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U.Nr 61, poz. 543 z 2005r.)

Zespół kontrolny w składzie:

1. **Agnieszka Kraska**- Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.- posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 428/1 z dnia 7 marca 2007 roku - kierownik Zespołu;
2. **Ewelina Tomaszewska** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.- posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 428/2 z dnia 7 marca 2007 roku;
3. **Krystyna Chabowska** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.- posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 428/3 z dnia 7 marca 2007 roku;

Upoważnienia do kontroli stanowią załącznik do protokołu Nr 1.

przeprowadził w dniach 19 i 21 marca 2007r. kontrolę problemową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodawie.

W oparciu o art.15 i art. 25 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2001r. Nr 80, poz. 872 ze zmianami), wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego oraz kontroluje wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej. W ramach nadzoru nad realizacją zadań samorządu gminnego, w tym nad jakością działań Ośrodka, jako jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz nad zgodnością zatrudnienia pracowników pomocy społecznej tej jednostki z wymaganymi kwalifikacjami - zgodnie z art. 22 pkt 8 ustawy 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) - zakresem kontroli objęto:

1. sposób przyznawania i wypłacania zasiłków stałych oraz zasiłków okresowych - w oparciu o art. 37, art. 38 i art. 147 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.)

2.

- sposób udzielania pomocy w zakresie dożywiania -
w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz.U.z 2005r. Nr 267, poz.2259 ze zm)

3.

- zgodność zatrudnienia kierownika oraz pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami -
w oparciu o art.122 i art. 116 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.)

4.

- sposób realizacji przez jednostkę zadań własnych gminy oraz zadań zleconych gminie -
w oparciu o art. 17 i art. 18 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.)

5.

- sposób ustalania, przyznawanie i wypłacania świadczeń rodzinnych -
w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.z 2003r. Nr 228, poz. 2255 ze zm.)

6.

- sposób przyznawania i wypłacania zaliczki alimentacyjnej,
- zgodność prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych -
w oparciu o ustawę z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. z 2005r. Nr 86, poz.732 ze zm)

Z programem kontroli zapoznano Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie.

Kontrola została przeprowadzona metodą losową i obejmowała dokumentację świadczeń przyznawanych w ramach systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej, zgodnie z tematyką kontroli wskazaną w "programie kontroli", który wraz z zawiadomieniem o kontroli stanowi załącznik do protokołu Nr 2.

Jednostka kontrolowana

1. Jednostka kontrolowana:

**Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Kościelna 10
66-415 Kłodawa**

2. Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest p. **Bożena Wójcik**.

3. Ośrodek Pomocy Społecznej wykonując zadania własne gminy i zlecone gminie działa na podstawie:

- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej [Dz.U. z 2004r. Nr 64, poz. 593 z późn. zm];
  - ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym [Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.];
  - ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks Postępowania Administracyjnego [Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 z późn.zm.];
  - rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego [DZ.U. z 2005r. Nr 77, poz.672];
ponadto Ośrodkom może zostać zlecona przez Prezydenta / Burmistrza / Wójta realizacja zadań wynikających z :
  - ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych [Dz.U. z 2003r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.] wraz z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 2 czerwca 2005r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne [Dz.U. z 2005r. Nr 105, poz.881];
  - ustawy z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej [DZ.U. z 2005r. Nr 86 poz.732 z późn. zm.];
  - ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.Nr 210, poz. 2135 z 2004 r.).
4. W trakcie kontroli wyjaśniała Kierownik jednostki.
  5. Dokonano wpisu do książki kontroli.

I. Ustalenia z kontroli

W toku kontroli ustalono, co następuje:

I.1. Ośrodek Pomocy Społecznej działa na podstawie:

- o Zarządzenia Nr 4/90 Naczelnika Gminy Kłodawa z dnia 15 maja 1990 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- o Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie zatwierdzonego przez Naczelnika Gminy w dniu 30 maja 1990 r.;
- o Uchwały Nr XXXV/186/98/98 Rady Gminy Kłodawa z dnia 29 kwietnia 1998r. w sprawie ustalenia zasad odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone na terenie gminy Kłodawa w ramach zadań własnych;
- o Załącznika do Uchwały Nr XXVI/140/97 Rady Gminy Kłodawa z dnia 24 marca 1997r. w sprawie regulaminu Ośrodka Pomocy Społecznej – uwzględniono zasady przyznawania zasiłków celowych, w tym zasiłków celowych na ekonomiczne usamodzielnienie;
- o Aneksem do zakresu czynności Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie z dniem 1 kwietnia 2004r. zwiększono zakres czynności o sprawy dotyczące prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych i do wydawania decyzji w tym zakresie;
- o Upoważnienia Wójta Gminy Kłodawa Nr OR.0113/10/2004 z dnia 1 kwietnia 2004r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych i do wydawania decyzji w tym zakresie;
- o Upoważnienia Wójta Gminy Kłodawa Nr OR.0113/11/2004 z dnia 1 maja 2004r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie do wydawania decyzji administracyjnych w

Handwritten signature

indywidualnych sprawach w zakresie pomocy społecznej należących do właściwości gminy;

- o Upoważnienia Wójta Gminy Kłodawa Nr OR.0113/15a/2005 z dnia 1 września 2005r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie do prowadzenia postępowania w sprawie zaliczki alimentacyjnej a także do wydawania w tej sprawie decyzji administracyjnych;
- o Upoważnienia Wójta Gminy Kłodawa Nr OR.0113/15/2006 z dnia 1 września 2006r. w sprawie upoważnienia Pani Elwiry Rodak pracownika ds. świadczeń rodzinnych do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej, a także do wydawania w tych sprawach decyzji;
- o Upoważnienia Wójta Gminy Kłodawa Nr OR.0113/4/2005 z dnia 4 lutego 2005r. w sprawie upoważnienia Pana Eugeniusza Wegienka Zastępcy Wójta Gminy Kłodawa do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach w zakresie pomocy społecznej należących do właściwości gminy;

Upoważnienia wydane przez Wójta gminy stanowią załącznik do protokołu Nr 3.

- Obszarem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest teren Gminy Kłodawa (11 sołectw), który zamieszkuje 6.185 mieszkańców; teren gminy został podzielony na dwa rejonu opiekuńcze;
- Pomocą społeczną – w ramach zadań zleconych i własnych gminy objęto: 1.045 osób z 368 rodzin.
- Organizacja pracy Ośrodka – z informacji przedstawionych w dniu kontroli przez Kierownika jednostki wynika iż:
  - ośrodek czynny jest w poniedziałki w godz. 7:30 do 17:00, od wtorku do czwartku w godz. 7:30 do 15:30, piątki w godz. 7:30 do 14:00;
  - pracownicy socjalni pełnią dyżury w poszczególnych sołectwach w wyznaczone dni, ponadto przyjmują klientów w biurze Ośrodka codziennie w godzinach od 7:30 do 11:00. Pozostały czas pracy poświęcają na pracę w terenie. W Ośrodku nie jest prowadzony odrębny rejestr wyjść w środowisko. Wyjścia są ewidencjonowane w rejestrze przyjęć interesantów (każdy z pracowników prowadzi własny rejestr). Pani A.Madej w miesiącu lutym odnotowała 84 wyjścia w środowisko natomiast Pani M.Bałdych – 66 wyjść;
  - pracownicy po terenie gminy poruszają się prywatnymi samochodami, na ten cel mają przyznany ryczałt 300 km miesięcznie, a także autobusami PKS (delegacje służbowe);
  - ośrodek mieści się w jednym budynku razem ze strażą pożarną (odrębne wejścia). Zajmuje łącznie 3 pomieszczenia (pokoje przechodnie). Kierownik posiada samodzielny pokój. Drugi z pokoi zajmują pracownicy socjalni oraz stażysta. Osoba zajmująca się realizacją świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej także nie dysponuje samodzielnym pomieszczeniem, dzieląc go z księgową i osobą prowadzącą kasę. W ocenie Kierownika jednostki warunki lokalowe są niedostosowane do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy społecznej. Pracownik realizujący świadczenia rodzinne nie posiada samodzielnego pokoju a tym samym nie ma warunków do przyjmowania wniosków i rozmowę z klientem. Podobny problem mają pracownicy socjalni. Specyfika wykonywanej pracy wymaga, aby osoby zgłaszające się z wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego miały możliwość swobodnego przedstawienia problemu a także zapewnioną intymność i poczucie bezpieczeństwa. Zdaniem Kierownika niezbędne jest powiększenie siedziby Ośrodka o dwa dodatkowe pomieszczenia.

- świadczenia wypłacane są w kasie Ośrodka, jak również są przekazywane na indywidualne konta;
- w Urzędzie Gminy jest zatrudniony radca prawny – który jak wyjaśnia kierownik OPS - nie dysponował wiedzą z zakresu pomocy społecznej i dotychczas nie wykazywał on zaangażowania sprawami pomocy społecznej. Od marca 2007r. nastąpiła zmiana w osobie radcy prawnego.

Opis warunków lokalowych i organizacji pracy ośrodka stanowi Załącznik do protokołu Nr 4.

I. 2. Kwalifikacje zawodowe pracowników

Według stanu na dzień kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia:

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe, zakres obowiązków	Kwalifikacje zawodowe	Staż pracy w pomocy społecznej
1.	Bożena Wójcik	Kierownik	Średnie-policentralne - pracownik socjalny; Ukończona specjalizacji z zakresu organizacji w pomocy społecznej.	15 lat
2.	Maria Bałdych	Starszy pracownik socjalny	Średnie-policentralne - pracownik socjalny I stopień specjalizacji w zakresie pracy socjalnej	13 lat
3.	Arleta Madej	Starszy pracownik socjalny	Średnie-policentralne - pracownik socjalny Rozpoczęta specjalizacja I stopnia w zakresie pracy socjalnej	15 lat
4.	Anna Wrońska	Pracownik administracyjny	Wyższe magisterskie- socjologia – specjalność praca socjalna	zatrudnienie z dniem 1.04.2007 na stanowisku pracownika socjalnego

W dniu kontroli Ośrodek zatrudniał 2 pracowników socjalnych na 6.185 mieszkańców, co dało współczynnik zatrudnienia 1 pracownik socjalny na 3.093 mieszkańców - nie był więc spełniony wymóg, określony w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zatrudniania pracowników socjalnych proporcjonalnie do ilości mieszkańców gminy (1 pracownik socjalny na 2.000 mieszkańców).

Na sesji Rady Gminy w dniu 21 marca 2007r. został zatwierdzony budżet Ośrodka Pomocy Społecznej, uwzględniający środki na zatrudnienie dodatkowego pracownika socjalnego. Z uwagi na powyższe, z dniem 1 kwietnia 2007r. na stanowisku pracownika socjalnego została zatrudniona Pani Anna Wrońska. W chwili obecnej w Ośrodku zatrudnionych jest 3 pracowników socjalnych, co daje współczynnik zatrudnienia 1 pracownika na 2.062 mieszkańców.

Ponadto w strukturze Ośrodka zatrudniona jest:

1. Maria Turska – kasjer, pracownika administracyjno-biurowy;
2. Lucyna Oleksiak – główna księgowa;

Handwritten signature

Realizacją świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjnej oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych zajmuje się:

1. Elwira Rodak – samodzielny referent ds. świadczeń rodzinnych;

Szczegółowe zestawienie osób zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej oraz tematykę szkoleń odbytych przez poszczególnych pracowników przedstawia- Załącznik Nr 5.

I. 3.

Kontrola przeprowadzona w Ośrodku Pomocy Społecznej w dniu 13 maja 2002r. nie wykazała żadnych nieprawidłowości w realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej w związku z tym odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych.

I. 4. Realizacja świadczeń

1. Zasiłki stałe, zasiłki okresowe, dożywianie

Kontroli poddano dokumentację:

- 17 osób/rodzin, korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego (załącznik Nr 6);
- 14 osób/rodzin, korzystających z pomocy w formie zasiłku okresowego (załącznik Nr 7);
- 16 osób/rodzin, objętych pomocą w ramach ustawy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (załącznik Nr 8);

Zasiłki stałe:

W podstawie prawnej decyzji, w przypadku osób, za które Ośrodek opłaca składkę zdrowotną, nie przywołano ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zasiłki okresowe zostały przyznane osobom uprawnionym w wysokościach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Pomoc w formie dożywiania przyznano w formie bezpłatnych posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności. Wnioski o przyznanie zasiłku celowego, które wpływały do Ośrodka w miesiącu styczniu zostały rozpatrzone, jednak pomoc przyznano dopiero od miesiąca lutego br. Kierownik jednostki złożył pisemne wyjaśnienia w sprawie stanowiące Załącznik Nr 9 do Protokołu, z których wynika, iż w styczniu br. nie zostały zabezpieczone środki własne na realizację zadania. Przekazana dotacja z budżetu państwa zabezpieczała jedynie potrzeby wynikające z pokrycia kosztów dożywiania dzieci w szkole.

Wywiady środowiskowe: przeprowadzane są z zachowaniem zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r.

Decyzje: decyzjom nadawany jest rygor natychmiastowej wykonalności; uzasadnienie decyzji nie odnosi się do stanu faktycznego;

Sposób doręczania decyzji: decyzje są doręczane pocztą za potwierdzeniem odbioru lub też odbierane osobiście w siedzibie ośrodka.

Świadczenia zostały przyznane w oparciu o art. 106 i 107 ustawy o pomocy społecznej;

2. Świadczenia rodzinne

(liczba świadczeń wypłacona w lutym 2007r.) – Załącznik nr 10.

Handwritten signature and date:
K. Ciepły
2007

Zasiłki rodzinne - Art. 6

- ❖ przyznano i wypłacono 809 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Dodatki do zasiłków rodzinnych

Art. 9 - Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

- ❖ przyznano i wypłacono 8 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Art. 10 – Dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

- ❖ przyznano i wypłacono 28 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Art.11 – Dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych

- ❖ przyznano i wypłacono 1 świadczenie - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Art. 12 / art. 11a -Dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka

- ❖ przyznano i wypłacono 37 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Art. 12a – Dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej

- ❖ przyznano i wypłacono 122 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Art. 13 Dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka

- ❖ przyznano i wypłacono 51 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Art. 14 – Dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego

- ❖ nie wypłacono żadnego świadczenia

Art. 15 – Dodatek z tyt. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania

- ❖ przyznano i wypłacono 163 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr228, poz. 2255 z późn. zm.)

Art. 15b – Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

- ❖ przyznano i wypłacono 13 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Art. 16 – Zasiłek pielęgnacyjny

- ❖ przyznano i wypłacono 140 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.)

Art. 17 – Świadczenie pielęgnacyjne

- ❖ przyznano i wypłacono 18 świadczeń - zgodnie z obowiązującą ustawą o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.);

Art. 22a – Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (przyznawana fakultatywnie przez gminę)

- Rada Gminy nie podjęła uchwały o przyznaniu powyższego świadczenia.

Kontroli poddano dokumentację 24 osób, którym decyzją w okresie zasiłkowym wrzesień 2006r. – sierpień 2007r. przyznano świadczenia rodzinne.

Decyzje: prawidłowe;

- sposób doręczenia decyzji stronie poprawny;

- uzasadnienie decyzji pełne, odnosi się do stanu faktycznego oraz stanu prawnego rodziny; przywołuje art. 107 § 4 i art. 130 § 4 KPA – dot. uwzględnienia w całości żądania strony i odstąpienia od uzasadnienia wraz z informacją o wykonaniu decyzji przed upływem terminu do wniesienia odwołania;

Dokumentacja: - kompletna;

Wykaz skontrolowanej dokumentacji w zakresie świadczeń rodzinnych stanowi Załącznik Nr 11.

3. Zaliczka alimentacyjna oraz postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

1. ocena współpracy z komornikiem sądowym - w ocenie OPS współpraca z komornikiem układa się pozytywnie;
2. organ właściwy nie informował sądu o przejawach opieszałości komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjnej przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu;
3. liczba dłużników alimentacyjnych – 30 osób;
4. nie przeprowadzono wywiadów środowiskowych u dłużników alimentacyjnych;
5. nie kierowano wniosków do starosty o skierowanie dłużnika alimentacyjnego do prac organizowanych na zasadach robót publicznych;
6. nie kierowano wniosków o aktywizację zawodową dłużnika w PUP;
7. nie skierowano wniosków o ściganie do prokuratury;
8. wydano 44 decyzje w sprawach przyznania zaliczek alimentacyjnych;
9. nie wydano decyzji odmownej w sprawach zaliczek alimentacyjnych;

10. nie wydano decyzji zmieniającej w sprawie zaliczki alimentacyjnej;
11. nie wydano decyzji uchylającej prawo do zaliczki alimentacyjnej;
12. nie wydawano decyzji wstrzymujących zaliczkę alimentacyjną;
13. nie wydano decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranej zaliczki alimentacyjnej;

Ponadto ustalono, że kwota należności którą dłużnicy zobowiązani są zwrócić (powiększonej o 5%) wynosi 124.036,50 zł, natomiast kwoty faktycznie wyegzekwowane przez komorników i przekazane na rachunek bankowy OPS wyniosły 55,78 zł, co stanowi zaledwie 0,04% należności.

Informacje w powyższym zakresie przedstawia – Załącznik nr 12.

Sposób realizacji zadania - Wykaz skontrolowanej dokumentacji w zakresie zaliczek alimentacyjnych stanowi - Załącznik nr 13.

Kontroli poddano na losowo dobranej próbie, dokumentację 10 osób, którym decyzją w okresie zasiłkowym wrzesień 2006r. – sierpień 2007r. przyznano zaliczkę alimentacyjną;

Decyzje: prawidłowe;

- sposób doręczenia decyzji stronie poprawny;
- uzasadnienie decyzji pełne, odnosi się do stanu faktycznego oraz stanu prawnego rodziny; przywołuje art. 107 § 4 i art. 130 § 4 KPA – dot. uwzględnienia w całości żądania strony i odstąpienia od uzasadnienia wraz z informacją o wykonaniu decyzji przed upływem terminu do wniesienia odwołania;

Dokumentacja: - kompletna;

Świadczenia naliczane i wypłacane zgodnie z Ustawą z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej [DZ.U. z 2005 r. Nr 86 poz.732 z późn. zm.];

W toku kontroli ustalono, że komornicy nie informowali o stanie i przyczynach bezskuteczności egzekucji świadczenia alimentacyjnego, co (zgodnie z art. 4 ww. ustawy) stanowiłoby podstawę do przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Z drugiej strony, kontrolowana jednostka nie wykorzystywała określonych w art. 3 ust. 3 ustawy, możliwości i nie informowała Sądu Rejonowego o opieszałości komornika. Ustalono, że działania w zakresie dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych, o których mowa w art. 4,5,6 ustawy o zaliczce, nie były podejmowane; nie przeprowadzono wywiadów środowiskowych. Znikoma też okazała się skuteczność tych działań w dziedzinie aktywizacji zawodowej dłużników, gdyż nie skierowano wniosków o aktywizację w PUP oraz nie kierowano wystąpień do starosty o prace na zasadzie robót publicznych; Znikoma też okazała się ściągalność alimentów, gdyż tylko 0,04% kwot przekazanych na poczet zaliczki alimentacyjnej została do OPS zwrócona.

II. Wnioski

W zakresie organizacji i funkcjonowania ośrodka

- Kierownik Ośrodka posiada wymagane kwalifikacje określone w Art. 122 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zmianami);
- Pracownicy socjalni posiadają wymagane kwalifikacje określone w Art. 116 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zmianami);
- Ośrodek spełnia wymóg zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby mieszkańców gminy, określony w Art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zmianami),

W zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym Ośrodek Pomocy Społecznej nie realizuje następujących zadań wskazanych w art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:

- zgodnie z wyjaśnieniami kierownika OPS gmina nie ma opracowanej gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- osobom uprawnionym do przyznania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne i osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczenia na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, przyznawane jest prawo do świadczeń opieki zdrowotnej w oparciu o art. 54 ust 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- z wyjaśnień kierownika wynika, że nie występowały potrzeby w zakresie przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego – OPS w budżecie zabezpieczył środki na ten cel;
- w związku z brakiem potrzeb ośrodek nie opłaca składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującym matką, ojcem lub rodzeństwem;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie, w ramach prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego i mieszkaniach chronionych wskazuje, że na terenie gminy Kłodawa funkcjonują świetlice środowiskowe. Organem założycielskim jest gmina, która też partycypuje w kosztach utrzymania tych placówek. Żadna z nich nie spełnia warunków formalnych określonych w § 32 i § 33 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych z dnia 14 lutego 2005r., nie figuruje zatem w rejestrze placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie, w ramach gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, podejmuje działania na rzecz rodzin z dziećmi współpracując ze szkołą, pedagogiem, świetlicą wiejską, Sądem

Alp
K. H.

Rodzinnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a także pomaga w organizacji i kwalifikowaniu dzieci na wypoczynek letni; Wskazane działania stanowią jedynie element gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Utworzenie kompleksowego i zintegrowanego systemu przez gminę jest równoznaczne z opracowaniem i wdrażaniem konkretnych, nakierowanych na wszystkie typy dysfunkcji rodziny programów pomocowych dla dzieci i ich rodzin. Obowiązek koordynacji tych działań spoczywa na Ośrodku Pomocy Społecznej. Ponadto, postawiony tu został nacisk na działania profilaktyczne, zapobiegające powstawaniu w rodzinach sytuacji, w których konieczne są interwencje kryzysowe.

W zakresie realizacji zadań własnych - Ośrodek Pomocy Społecznej nie realizuje następujących zadań wskazanych w art. 17 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:

- Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających wsparcia - w gminie Kłodawa nie występują wymienione instytucje, a osoby wymagające wsparcia kierowane są do domów spoza terenu gminy;

W zakresie zadań zleconych - Ośrodek Pomocy Społecznej nie realizuje następujących zadań określonych w art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:

- Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w gminie Kłodawa nie są świadczone usługi; z wyjaśnień kierownika wynika, że nie występują potrzeby w tym zakresie; w przypadku wystąpienia potrzeb ops podejmie się realizacji świadczenia usług;
- Na terenie gminy nie funkcjonują środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ale jak wynika z informacji kierownika, na terenie gminy od 11 lat działa Warsztat Terapii Zajęciowej;
- Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia - Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje Rządowy Program „Posiłek dla potrzebujących”;

Pozostałe zadania są realizowane zgodnie z art. 17 i 18 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zmianami).

Szczegółowy opis realizacji zadania przedstawia załącznik nr 14.

W zakresie świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjnej i postępowania wobec dłużników alimentacyjnych

- Stwierdzono brak skuteczności działań OPS w dziedzinie aktywizacji zawodowej dłużników, ponadto OPS nie wykorzystywał możliwości oddziaływanie na komorników, co mogłoby wpływać na polepszenie skuteczności działań na polu egzekucji alimentów. Niewystarczające okazało się zaangażowanie w realizację ustawowych zadań wobec dłużników alimentacyjnych;

Handwritten signature: J. P. H. C. H.

III. Spis załączników

- Załącznik nr 1.** Upoważnienia Wojewody Lubuskiego Nr 428/1, 428/2, 428/3 z dnia 7 marca 2007 roku;
- Załącznik nr 2.** Program kontroli wraz z zawiadomieniem o kontroli;
- Załącznik nr 3.** Upoważnienia wydane przez Wójta gminy;
- Załącznik nr 4.** Opis warunków lokalowych i organizacji pracy ośrodka;
- Załącznik nr 5.** Wykaz osób zatrudnionych w OPS i tematyka odbytych szkoleń;
- Załącznik nr 6.** Zestawienie przyznawanych i wypłacanych decyzjami zasiłków stałych;
- Załącznik nr 7.** Zestawienie przyznawanych i wypłacanych decyzjami zasiłków okresowych w roku 2006/2007;
- Załącznik nr 8.** Zestawienie przyznawanych i wypłacanych decyzjami świadczeń w ramach ustawy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- Załącznik nr 9.** Wyjaśnienie kierownika OPS w sprawie nie realizowania ustawy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w styczniu 2007r.
- Załącznik nr 10.** Informacja dot. liczby świadczeń rodzinnych;
- Załącznik nr 11.** Zestawienie przyznawanych i wypłacanych decyzjami świadczeń rodzinnych;
- Załącznik nr 12.** Informacja dot. zaliczek alimentacyjnych oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz współpracy z komornikami sądowymi;
- Załącznik nr 13.** Zestawienie przyznawanych i wypłacanych decyzjami zaliczek alimentacyjnych;
- Załącznik nr 14.** Opis realizacji zadań własnych i zleconych gminie, określonych w art. 17 i art. 18 ustawy o pomocy społecznej;

Na podstawie § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U.Nr 61, poz. 543 z 2005 r.) kierownik jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny odmowy.

Odmowa podpisania protokołu przez kierownika jednostki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

Kierownikowi jednostki przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Kierownika Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Pisemne zastrzeżenie do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez zespół inspektorów przeprowadzających kontrolę. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.

Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli.

W razie nieuwzględniania zastrzeżeń, w całości lub części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Protokół niniejszy sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach i zaparafowano na każdej stronie.

Jeden egzemplarz otrzymuje:

1. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
2. Wójt Gminy Kłodawa;
3. Wydział Prawny i Nadzoru LUW;
4. A/A- Wydział Polityki Społecznej wraz z załącznikami.

Kłodawa, dnia .....

Kierownik GOPS

Bożena Wójcik
KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
66-415 Kłodawa
Bożena Wójcik
.....
podpis

Zespół kontrolny:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
1. Wydział Polityki Społecznej

Agnieszka Kraska
.....
podpis

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
2. Ewelina Tomaszewska
w Wydziale Polityki Społecznej

Ewelina Tomaszewska
.....
podpis

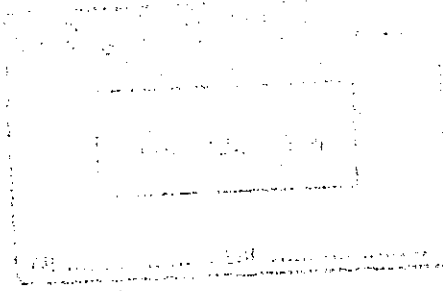
3. Krystyna Chabowska
INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej
.....
podpis

Krystyna Chabowska

Lubuski Urząd Wojewódzki
w Gorzowie Wlkp.
ul. Jagiellończyka 8
36-400 Gorzów Wlkp.
(2)

Gorzów Wlkp. 09-05-2007 r.

PS.II.AKra,ETom,KCha/0932-4-3/07

Wojewoda
[Signature]

**Pani
Wójt
Gminy Kłodawa
Gorzowska 40
66-415 Kłodawa**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 15 ust. 2 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2001, Nr 80, poz. 872), art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z Nr 64 poz. 593 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U.Nr 61, poz. 543 z 2005 r.) - pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. przeprowadzili w dniach 19 i 21 marca 2007r. kontrolę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie pod względem realizacji zadań własnych i zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej oraz zadań zleconych z zakresu świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym przez kierownika jednostki w dniu 27 kwietnia 2007 r.

Kontrola wykazała istotne uchybienia w zakresie:

- braku gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- braku gminnego systemu profilaktyki i opieki nad rodziną i dzieckiem,

Wypełnianie powyższych zadań jest obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa i nie ma możliwości odstąpienia od ich realizacji.

Dlatego też, w ramach zaleceń pokontrolnych w obszarze pomocy społecznej polecam:

1. podjąć działania na rzecz utworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad rodziną i dzieckiem, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 13 ustawy o pomocy społecznej;
2. podjąć działania na rzecz utworzenia gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej;

Przypominam, że zgodnie z Rozdziałem 4 ustawy o pomocy społecznej „Nadzór i kontrola” za niezrealizowanie zaleceń pokontrolnych Wojewoda stosuje sankcje, w tym również sankcje pieniężne.

Zgodnie z art.128 ust.2 ustawy o pomocy społecznej jednostka organizacyjna, może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

Natomiast w ramach świadczeń rodzinnych i zaliczki alimentacyjnej polecam:

1. podjęcie działań w celu dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych poprzez wykorzystanie uprawnień wynikających z art.4,5,6 ustawy o zaliczce alimentacyjnej i postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych.

Jednocześnie w oparciu o art. 128 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, proszę o poinformowanie tut. Wydziału o podjętych czynnościach w celu wyeliminowania powstałych uchybień. Informacji o realizacji zaleceń pokontrolnych oczekuję od w terminie miesiąca od dnia otrzymania zaleceń do protokołu

Do wiadomości:

1. a.a WPS LUW
2. a.a WPiN LUW

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Teresa Ozimek
Teresa Ozimek
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej